

Hänvisning

Klicka för att skriva

Enligt sändlista

Kontaktperson

Tina Danielsson

Annette Loumann

Ärende

Information till ekologiska jordbrukare

På gång

- **Certifikaten** som utfärdas från och med 1.1.2023 måste vara utfärdade elektroniskt i TRACES-systemet. I detta system kan certifikaten hållas aktuella. Vi bifogar en utskrift från systemet men inget officiellt certifikat till pappers. För att se ert och andra aktörers certifikat (som ni till exempel handlat av) går ni in här <https://webgate.ec.europa.eu/tracesnt/directory/publication/organic-operator/index> (Länk finnas även på vår webbplats regeringen.ax).
 - o Skriv in aktörens/företagets namn och klicka på sök (blå knapp)
 - o Certifikatet hittar ni sedan under "View" och "PDF-intyg"
 - o Från senast 1.7 kommer det finnas en "PDF digitally signed" version som då är den giltiga
 - o Bifogat är en utskrift från systemet på ert certifikat

OBS! Ekoförsäkran behöver fortsättningsvis bifogas (och sparas) vid leverans av omärkta varor och djur!

- En **ny Landskapslag om ekologisk produktion** är på väg att antas, den är på väg på lagstiftningskontroll nu. Lagen rör främst anpassningar till den nya EU-förordningen och är av teknisk karaktär. Kontrollnämnden kommer att avecklas och anslutningsförfaranden kommer skötas helt av Ålands Landskapsregering.
- Åländska **produktionsanvisningar**, dvs sammanställningar av de gällande reglerna på Åland för de olika produktionsgrenarna, håller på och tas fram.
- **Avgifter** i enlighet med kontrollförordningen är under bearbetning, det handlar om "avgiftsbelagd förnyad kontroll" då en kontroll föranleder en uppföljning på grund av brister i efterlevnad av ekoreglerna.
- **Kontrollrapport** för 2022 och -plan för 2023 kommer skrivas och publiceras på hemsidan så fort alla årets kontroller är gjorda. Om du är intresserad av att läsa statistik från årets kontroller och se var fokus kommer ligga 2023 kan vi rekommendera att ögna igenom dessa.

Allmänt om årets kontroller

- **Inte haft fysisk inspektion än?** Det är troligen helt i sin ordning, aktörer med låga riskpoäng, utan brister i efterlevnad (anmärkningar) och som varit certifierade minst tre år behöver inte en årlig fysisk inspektion. Efter klargörande från kommissionen kommer vi dock snäva åt vår definition av lågriskaktör, och de behöver ha en dokumentkontroll från och med nästa år.
- I våras och i början av sommaren hade vi en del svårigheter med att få till kontrollbesök. Enligt kontrollförordningen skall kontroller först och främst utföras oanmälda men vi vill gärna ringa och boka så många vi kan (10% måste vara oanmälda) och hitta en tid som passar för er. Vi kan dock inte vara hur flexibla som helst då vi har en tigt tidtabell och en riskbaserad kontrollplan som behöver följas, vi har därmed infört följande regler
 - o Det är tillåtet med en skälig avbokning, till exempel om man blivit sjuk, eller att du precis just fått veta att det kommer kontrakterade arbetare till gården som du behöver bistå etcetera (vanligt säsongarbete, "har inte tid", gills inte). Avbokar eller skjuter aktören på besöket flera gånger utan giltigt skäl föranleder detta en extra riskbaserad kontroll.
 - o När kontrollanten ringer ska en tid bokas, helst inom två veckor, har man missat samtal ska man ringa upp. Kan kontrollanten inte få tag i aktören trots flertalet försök höjer detta riskpoängen för denna.
- Hittills har vi främst kontrollerat att aktörerna har **ekoplan och djurskötselplan** överhuvudtaget, men dessa behöver också vara kompletta. Vanliga grövre brister vi sett i år är
 - o växtföljden beskrivs inte
 - o växtskyddet beskrivs inte
 - o gödslingsplan inkl. -mängder saknas
 - o betesrotationer och framför allt parasitprofylaxplan (hur parasitangrepp förebyggs) saknasAlla dessa områden innefattar viktiga ekologiska principer och det bör finnas nedtecknat hur man hanterar dem. Enligt förordningen ska **förebyggande åtgärder** ("åtgärder som ska vidtas av aktörer i samtliga produktions-, berednings- och distributionsled för att säkerställa bevarandet av den biologiska mångfalden och markkvaliteten, åtgärder för att motverka och bekämpa skadegörare och sjukdomar och åtgärder som ska vidtas för att undvika negativa effekter på miljö, djurhälsa och växtskydd") **samt försiktighetsåtgärder** ("åtgärder som ska vidtas av aktörer i samtliga produktions-, berednings- och distributionsled för att undvika kontaminering med produkter och ämnen som inte är tillåtna i ekologisk produktion i enlighet med denna förordning och för att undvika sammanblandning av ekologiska produkter och icke-ekologiska produkter") finnas uppskrivet.
- Du som har certifierad ekologisk produktion ska **skriva ned vad du gör och spara dokument** som kan styrka att allt är i enlighet med reglerna. Då kan kontrollanten följa upp att du gör rätt. Du kan ha din dokumentation i datorn eller på papper. Det viktigaste är att kontrollanten kan se och förstå vad du har gjort, när du har gjort det, på vilka skiften du har gjort det eller vilka djurgrupper eller bisamhällen som är berörda. Spara de dokument som styrker att du driver ditt företag i enlighet med reglerna. Det kan vara:
 - o Följesedlar, garantibevis, ekoförsäkran
 - o Fakturor, kvitton
 - o Recept och behandlingsjournaler från veterinären
 - o kartor över din mark där olika skiften syns (speciellt beten och annan mark utanför stödsystemet)
 - o ritningar över djurstallar och rastgårdar, så att kontrollanten kan se att du har tillräckligt med utrymme för dina djur.

Växtodling

- Den generella dispensen för konventionellt **utsäde** som nu finns på hemsidan gäller t o m 15.4.23. Kom ihåg att om du använder något konventionellt utsäde med generell dispens, individuell dispens eller i en godkänd blandning är det viktigt att du antecknar hur mycket du använt. Detta för att vi kan bli skyldiga att samla in denna statistik till kommissionen.
- Långsiktig jordförbättring är en av grundstenarna inom ekologisk odling. Har man brist på stallgödsel kan man få in mull genom att använda **färsk flis** skördad från skogs- och åkerkanter. Läs mer på Jordbruksverket.se hemsida om detta låter intressant.

Animalieproduktion

- En åländsk **djurdatabas** där ekologiska djur (ej bin och fjäderfä) kan saluföras har upprättats. Det är inte längre godkänt att köpa konventionella djur (utom av hotade raser) ifall motsvarande ekologiska finns till salu till marknadsmässiga priser i närområdet (Åland). Finns inte djur du vill köpa i denna databas och du inte funnit något ekologiskt djur på annat sätt heller kan du beviljas en dispens. Kom ihåg att du skall ha fått beslutet innan du köper djuret.
- **Förebygg att få in parasiter in i besättningen med nya djur.** Våga fråga säljaren om djuren varit på bete om hur den säljande besättningens hälsomässiga bakgrund ser ut. Har de behandlat djuren? Hur ofta har de tagit parasitprov? Slaktanmärkningar? Risken finns att gårdens befintliga djur kan bli smittade, eller de inköpta. Vid behov kan de inköpta djuren isoleras medan provtagning görs, icke ekologiska avelsdjur som köpts in får isoleras inomhus (anteckna i sådana fall tiderna för detta!). Att förebygga parasiter är mycket viktigt i ekologisk djurhållning och bör beskrivas i djurskötselplanen.
- **En påminnelse om karenstiden för läkemedel** (kemiskt syntetiserade allopatiska veterinärmedicinska läkemedel) är två gånger längre och **minst 48 timmar**. 0 dagars karens betyder alltså 48 timmar inom ekologisk produktion. Detta gäller inte vacciner och tillskott i foder men till exempel vissa smärtstillande och hormoner. Skriv ner alla behandlingar och karenstider så du kan visa vid kontrollen att du kan och följer detta.
- **Beten utanför stödtillämpningen** behöver finnas beskrivna i djurskötselplanen
- Kom ihåg att söka **dispens för avhorning för 2023!** Blankett finns på vår webbplats.
- **Några dokumentationskrav (ej heltäckande lista!) speciella för djurgårdar:**
 - o När du sätter in djur ska du redovisa varifrån djuren kommer (samt eventuella tillstånd för anskaffningen), när de sattes in i besättningen, om djuren genomgått omställning och i så fall datum för omställningstiden, djurens identitetsnummer och uppgifter om tidigare veterinärbehandling.
 - o Du ska när det gäller bokföring av foder och utfodring skriva upp vilken typ av foder du ger inklusive eventuella tillsatser och andel av olika råvaror i foderstaten. Förutom att spara faktura och leveranssedel eller båda för inköpt foder så är det också bra om du sparar broschyrer, etiketter och annat material som innehåller information om fodret. Om du använder omställningsfoder eller foder från mark i första årets omställning ska du kunna visa att det är sådant foder och att du inte använder en för stor andel av det.

- Redogör för vilka tidsperioder dina djur vistas utomhus. Har du flera betesområden du växlar mellan skriver du när växling sker.

Mvh Tina och Annette

Tina Danielsson tina.danielsson@regeringen.ax Telefon: 25289

Annette Loumann annette.loumann@regeringen.ax Telefon: 25273

Byråchef Sölve Högman solve.hogman@regeringen.ax Telefon: 25275

FÖR KÄNNEDOM

Ålands Hushållningssällskap, Lantbrukssekreterarna, ÅPF, Ämbetsverket.

SÄNDLISTA

ÅKEJ-registret